

Kontakt Hannes Laaser	Publitseerimine Avalik
Kinnitamise kuupäev 02.07.2018	Kinnitanud Ave-Liis Saluveer
Dokumendi number T 19086-14 Uen	Versioon 3.0

TELIA COMPANY KONTSERNI TARNIJA KÄITUMISEESKIRI

Telia on juhtiv info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) teenuste pakkuja ning meie koduturgude ühiskondliku ja majandusliku struktuuri eluliselt tähtis osa. Me pakume teenuseid, mis aitavad inimestel ja ettevõtetel pidada lihtsal ja tõhusal viisil sidet, kus ja millal iganes vaja.

Meie eesmärgiks uue põlvkonna telekommunikatsiooni ettevõtteks pürgimisel on käituda ausalt ja põhimõttekindlalt, veendudes, et meie tehtud otsused oleksid vastutustundlikud ja eetilised. Meie väärtused „Julge, hooli ja lihtsusta“ ning meie eesmärk „Toome maailma lähemale“ moodustavad meie igapäevase töö aluse ning ajendavad meie pingutusi olla äritegevuses vastutustundlik ja aidata kaasa tegevusvaldkonna ja tarneahela üldisele jätkusuutlikkusele. Me julgeme teha häält ning osutada väärtalustele meie tegevusvaldkonnas ning me julgustame teid koos meiega sama tegema.

Me teadvustame enda ülemaailmse tarneahela keerukust ning ohte, millega seisame koos silmitsi. Seetõttu olemegi loonud käesoleva Tarnija käitumiseeskirja, et selgitada Tarnijatele esitatud nõudmisi, mida nad meiega äri tehes järgima peavad. Me mõistame, et mõnel juhul võib nõuetele vastamine osutada keeruliseks, kuid me oleme valmis teid toetama ning meie ühispanus aitab kaasa jätkusuutlike äritavade juurutamisele meie tegevusvaldkonnas. Me töötame koos selle nimel, et hoida eetilisi standardeid kõrgel ning teha äri vastutustundlikul moel.

Me usume, et selle Tarnija käitumiseeskirja nõuded aitavad kaasa edukale koostööle. Me usume, et ootuste ja nõuete ühtlustamine tagab tõhususe, vastastikuse väärtusloome ja ühiskonna positiivse arengu.

Johan Dennelind
President and CEO

Kontakt Hannes Laaser	Publitseerimine Avalik
Kinnitamise kuupäev 02.07.2018	Kinnitanud Ave-Liis Saluveer
Dokumendi number T 19086-14 Uen	Versioon 3.0

1. TELIA KOHUSTUSED

Telia on pühendunud tegema äri vastutustundlikul moel ning järgib mitmeid rahvusvahelisi deklaratsioone, konventsioone ja eeskirju nii inimõiguste, töötajate õiguste ja töötingimuste kui ka keskkondliku vastutuse ja korruptsioonivastasuse kohta. Nende hulgas on:

- ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioon
- ILO peamised inim- ja töötajate õiguste konventsioonid
- OECD suunised rahvusvahelistele ettevõtetele
- ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtted
- ÜRO ülemaailmse kokkuleppe põhimõtted
- Laste õiguste ja äritegevuse põhimõtted

Need rahvusvahelised standardid moodustavad meie [Vastutustundliku äritegevuse koodeksi](#) vundamenti ning meie sisepoliitika on nende standarditega kooskõlas.

2. ÜLDTINGIMUSED

2.1. Rakendusala

Tarnija käitumiseeskiri täpsustab Telia Tarnijatele kehtivaid nõudeid äritegevusel Teliaga või Telia nimel. Selle dokumendi tähenduses kehtivad alljärgnevad terminid ja mõisted:

- Termin „Telia“ hõlmab nii Ostjat, Telia Eesti AS-i, Telia Company AB-d kui ka asjaomast Telia Company kontserni kuuluvat ettevõtet.
- Termin „Tarnija“ hõlmab nii Tarnijaid kui ka nende tütar-, esindus- ja sidusettevõtjaid ning alltöövõtjaid;
- Termin „töötajad“ hõlmab tavatöötajaid ja nõustajaid olenemata, kas nad on püsitöötajad, ajutise töölepinguga töötajad, otseses alluvuses töötajad, õpilased või juhendatavad;
- Telia Company kontserni Tarnija käitumiseeskirjale viidatakse edaspidi kui „Tarnija käitumiseeskiri“.

2.2. Nõuetele vastavus

Tarnija peab järgima kõiki kehtivaid seadusi ja regulatsioone ning Tarnija käitumiseeskirjas sätestatud nõudeid, mõistes, et selles Tarnija käitumiseeskirjas sätestatud nõuete järgimine on kohustuslik isegi siis, kui nendega on sätestatud kõrgemad standardid kui need, mida nõuavad kohalduvad riiklikud seadused või regulatsioonid. Tarnijaid julgustatakse järgima rahvusvahelisi ja tegevusvaldkonna standardeid ja parimaid tavasid. Viited olulistele standarditele on antud vastavaid nõudeid sätestavates peatükkides.

Tarnija kohustub nõudma ja kontrollima seaduste ja Tarnija käitumiseeskirja järgimist enda äritegevuses ja kogu tarneahela ulatuses. Riiklike seaduste ja Tarnija käitumiseeskirja nõuete vastuolude korral peab Tarnija viivitamatult ühendust võtma asjaomase Telia ettevõttega.

Telia jätab endale õiguse kontrollida Tarnija käitumiseeskirja järgimist dialoogi pidamise ning sisemiste ja välimiste hindamismehhanismide kaudu. Seetõttu peab Tarnija seesugusest nõuetele vastavusest pidama asjakohast ja täielikku dokumentatsiooni ja protokolle.

2.3. Struktureeritud juhtimine

Tarnijad peavad kehtestama selged eesmärgid, et vastata Tarnija käitumiseeskirjas sätestatud nõuetele. Tarnijad peavad asjakohaste juhtimissüsteemide, tõhusa riskijuhtimise ning sobilike ja piisavate ressursside paigutuse kaudu enda kohustusi ja nõuetele vastamist järgima, jälgima ja ellu viima vastavalt Tarnija tegevuse ulatusele ja laadile. Tarnijad peavad evima kultuuri, millega pidevalt

Kontakt Hannes Laaser	Publitseerimine Avalik
Kinnitamise kuupäev 02.07.2018	Kinnitanud Ave-Liis Saluveer
Dokumendi number T 19086-14 Uen	Versioon 3.0

parendada meetmete arengut ja rakendamist, et tagada nende ühtlus Tarnija käitumiseeskirjas sätestatud nõuetega, või liikuma sellise kultuuri poole. Tarnijatel peaks olema paigas vastavad parandusmehhanismid juhuks, kui neid nõudeid rikutakse.

Tarnijad peavad viima end kurssi uute või redigeeritud nõuetega, kui tulevikus Tarnijate käitumiseeskirja muudetakse. Tarnija käitumiseeskiri on saadaval aadressil: www.telia.ee/partnerile/tarnijale

2.4. Aruandlus ja suhtlus

Tarnijad peavad koheselt teatama toimuvatest ja/või kahtlustatavatest kehtivate seaduste, regulatsioonide ja Tarnija käitumiseeskirja rikkumistest Telia esindajale või anonüümselt meie turvalise veebiportaali raporteerimisliini või e-posti kaudu: speak-up@teliacompany.com. Telia jälgib hoolikalt Tarnija käitumiseeskirja nõuetele vastavust. Tarnijad peavad säilitama täpset, õigeaegset ja asjakohast teavet nõuetele vastavuse ja edusammude kohta ning tegema õigustatud taotluse korral selle Teliale kättesaadavaks. Teie aruandlust käsitletakse konfidentsiaalselt ning Telia keelab mistahes vastumeetmed seoses heausklikult raporteeritud muredega.

2.5. Auditeerimisõigus

Telial on õigus teostada Tarnija valdustel või asukohtades ja/või Telia valdustel või asukohtades auditeid seoses Tarnija käitumiseeskirja nõuetekohase järgimisega.

2.6. Lõpetamine

Mistahes Tarnijapoolne Tarnija käitumiseeskirja nõuete rikkumine, mida ei peeta ebaoluliseks, annab Teliale õiguse koheselt Tarnijaga leping(ud) lõpetada, ilma et see piiraks mistahes muid saadavalolevaid õigusi ja hüvesid.

3. NÕUDED

3.1. Inimõigused

Tarnija kohustub vastavalt ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetele austama enda äritegevuse raames inimõigusi. Kõiki töötajaid peab kohtlema austuse ja väärkusega ning neil on õigus põhilistele inimõigustele. Tarnija on, vastavalt kehtivatele riiklikele seadustele ja regulatsioonidele, mis võivad nõuda kõrgemaid standardeid kui need, mis on sätestatud allpool (mis juhul kehtivad need standardid) kohustatud:

3.1.1. Eeskirjad ja nõuetele vastavuse tagamine

Kehtestama eeskirjad ja nõuetele vastavuse tagamise protsessid, et mõista mistahes kahjulikke mõjusid inimõigustele, millega see võib olla seotud;

Kommunikeerima ja käsitlema mistahes potentsiaalseid või tegelikke kahjulikke mõjusid inimõigustele, võttes kasutusele sobilikke meetmeid, et neid vältida, minimeerida ja/või leevendada.

3.1.2. Väljendusvabadus ja eraelu puutumatus

Tagama, et tooted ja äriprotsessid austaksid inimõiguste eraelu puutumatus ja väljendusvabaduse aspekte;

Mitte takistama või häirima või survestama väljendusvabadust või eraelu puutumatus õigust;

Austama alati töötajate, klientide ja teiste huvigruppide eraelu puutumatus õigusi, kui kogutakse isikuandmeid või teostatakse töötajate üle järelvalvet.

3.1.3. Mitmekesisus ja diskrimineerimise vastasus

Edendama mitmekesisust ja võrdseid võimalusi kõikidele töötajatele;

Evima värbamisel või muudes töölevõtu protseduurides nulltolerantsi etnilisuse, soo, seksuaalse orientatsiooni, perekondliku, sotsiaalse või vanemliku seisuse, religioosete uskumuste,

Kontakt Hannes Laaser	Publitseerimine Avalik
Kinnitamise kuupäev 02.07.2018	Kinnitanud Ave-Liis Saluveer
Dokumendi number T 19086-14 Uen	Versioon 3.0

poliitiliste veendumuste, rahvuse, puude, vanuse, ametiühingu liikmelisuse või muul sarnasel alusel tehtud diskrimineerimise suhtes;

Mitte sundima töötajaid läbima kohustuslikke terviseteste (nt raseduse või HIV/AIDS-i test), kui see pole nende töökohustustest tulenevalt oluline ega seotud tööohutusega;

Mitte taluma ega toetama ega soodustama mistahes psühholoogilist, füüsilist, seksuaalset või suusõnalist ahistamist, heidutust, ähvardust või kiusamist.

3.2. Töötajate õigused

Vastavalt Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni peamistele inim- ja töötajate õiguste konventsioonidele kohustub Tarnija alal hoidma korralikke tööstandardeid ja pakkuma enda töötajatele töökeskkonda, mis võimaldab korralikku ja produktiivset tööd vabaduse, võrdsuse, turvalisuse ja väärkuse tingimustes. Tarnija on, vastavalt kehtivatele riiklikele seadustele ja regulatsioonidele, mis võivad nõuda kõrgemaid standardeid kui need, mis on sätestatud allpool (mis juhul kehtivad need standardid), kohustatud:

3.2.1. Tööleping

Tagama eraldiseisvad või kollektiivsed töölepingud kirjalikus vormis koos selgete tingimustega, mille raames täpsustatakse muuhulgas töötunnid, ületundide hüvitamise kord, töökirjeldus, etteteatamise tähtaeg, töötasu ja maksete sagedus;

Tagama, et töötajad oleksid teavitatud nende emakeeles ja mõistaksid täielikult enda töötingimusi ja õigusi;

Mitte värbama töötajaid skeemide kaudu, muuhulgas järjestikulised lühiajalised lepingud või võltspraktika, et vältida kehtivatest seadustest ja regulatsioonidest tulenevate kohustuste täitmist töötajate suhtes.

3.2.2. Töötunnid

Määratlema tavapärase töönädala, mis ei ületa 48 tundi;

Tagama, et töötajad ei teeks regulaarselt ületunde ja ületunnid toimuksid vabatahtlikkuse alusel ja ei ületaks 12 tundi nädalas, kui kollektiivlepingus ei ole just teisiti sätestatud;

Tagama töötajatele vähemalt ühe vaba päeva seitsme päeva jooksul, põhipuhkused ja puhkuse seaduse alusel määratud puhadeks.

3.2.3. Töötasu

Tagama kõikidele töötajatele äraelamist võimaldava töötasu, mis rahuldab töötajate põhivajadused ja võimaldab raha ülejääki, ning kohaldatavuse korral peaks töötasu põhinema kollektiivlepingus sätestatud kriteeriumitel;

Tagama kõikidele töötajatele õigeaegsed maksed ja igal palgaperioodil selge teabe seoses töötasude ja hüvitistega;

Hüvitama töötasu ületundide eest tavapärasest kõrgemal määral nii, nagu see on määratud riiklike seadustega, kollektiivlepinguga või tegevusvaldkonna standarditega;

Mitte lubada mahaarvestusi töötasust distsiplinaarsetel põhjustel või mistahes muid finantskaristusi.

3.2.4. Lapstööjõud

Määratlema kõik alla 18 aasta vanused isikud lasteks, mõistes, et lapsi, kes on nooremad kui vastaval geograafilisel territooriumil kehtestatud minimaalne seaduslik tööiga või on nooremad kui viieteist (15) aastat, kumb iganes on kõrgem, on rangelt keelatud kasutada äritegevuse mistahes etapis;

Mitte kasutama noori töötajaid tööde puhul, mis hoiavad neid eemal õiguspärasest kooliharidusest ja mitte rakendada neid öövahetustes ega panema tegema ületunde või mistahes muud tööd, mis on raske, tervistkahjustav või ohtlik nende füüsilisele ja vaimsele tervisele ja arengule (selguse huvides viitab termin „noor töötaja“ mistahes isikule, kes on vanem kui 15-aastane või vastaval geograafilisel territooriumil kehtestatud minimaalne seaduslik tööiga ja noorem kui 18-aastane);

Kontakt Hannes Laaser	Publitseerimine Avalik
Kinnitamise kuupäev 02.07.2018	Kinnitanud Ave-Liis Saluveer
Dokumendi number T 19086-14 Uen	Versioon 3.0

Tagama, et riiklikult volitatud töökoolituste või praktikaprogrammide puhul on need tegevused neist osavõtjatele isikutele selgelt kasulikud;

Kehtestama lapse parimaid huve arvesse võttes protsessid ja parandusprotseduurid juhtumiteks, kui laps töötab tingimustes, mis on vastuolus käesolevate nõuetega.

3.2.5. Sunnitöö

Võtma kasutusele aktiivsed meetmed, tagamaks, et äritegevuse mistahes etapis ei kasutataks ühtki orjatöö, sunnitöö, võlaorjuse, sundlepingulise töö või inimkaubanduse vormi. See hõlmab töösuhte võlgasid, mille eesmärk on korvata tavapärase äritegevuse toimimiseks vajalike koolitus- või haridustegevuste kulud;

Mitte piirama töötajate vaba liikumist või valdustelt lahkumist pärast töötundide lõpetamist;

Teadvustama töötajate õigust lõpetada nende töösuhte eeldusel, et nad annavad sellest mõistliku etteteatamisajaga teada;

Mitte nõudma töötajatelt raha või võrdväärsete vahendite ja/või enda originaalsete isikutuvastusdokumente hoiustamist ega mistahes värbamis- või tööhõivetasude ega -kulude maksmist.

3.2.6. Ühinemisvabadus

Tunnustama töötajate õigust moodustada vabalt ametiühinguid (või sarnaseid töötajate esindusorganisatsioone ning kollektiivlepinguid) ja nendega ühineda või mitte ühineda;

Mitte karistama, kiusama, diskrimineerima või ahistama töötajaid, kui nad liituvad ametiühingutega;

Hoidma käigus tõhusat ja usaldusväärset raporteerimismehhanismi, mis võimaldab töötajate ja juhtide vahel avatud suhtlust ning muresid varakult, avatult ja informeeritult käsitleda, ning julgustama töötajaid raporteerimismehhanismi kasutama, ilma et nad peaks kartma karistust või sanktsioone.

3.3. Töötervishoid ja -ohutus

Vastavalt rahvusvahelistele töötervishoiu ja -ohutuse standarditele kohustub Tarnija enda töötajatele, küllastajatele, töövõtjatele ja mistahes alltöövõtjatele pakkuma ohutuid ja tervist hoidvaid töötingimusi. Tarnija on, vastavalt kehtivatele riiklikele seadustele ja regulatsioonidele, mis võivad nõuda kõrgemaid standardeid kui need, mis on sätestatud allpool (mis juhul kehtivad need standardid), kohustatud:

3.3.1. Tervishoiu ja ohutuse haldamise süsteem

Rakendama tervishoiu ja ohutuse haldamise süsteemi, mis põhineb äritegevuse ulatuse ja laadi ning seotud riskide suhtes asjakohasel pideval arengul;

Kaasama sellisesse haldamise süsteemi minimaalselt ühe kirjaliku selgesõnalise eeskirja, määratud isiku või talituse, protseduurid ja juhised, teabevahetusvahendi ja koolitusprogrammi ning mehhanismid süsteemi jälgimiseks, mõõtmiseks ja parendamiseks.

3.3.2. Ohtude ja riskide haldamine

Rakendama tõhusat töökoha riskide hindamise protsessi;

Käsitلهma töökoha ohte ja riske piisavate ja asjakohaste kontrollmeetmete kaudu, näiteks nõuetekohased isikukaitsevahendid ning ennetus ja kaitseseadmed;

Tagama, et töötajatel, küllastajatel, töövõtjatel ja mistahes alltöövõtjatel, kes Tarnija nimel töötavad, oleks ligipääs nendele ohutusmeetmetele ilma mistahes tasudeta ning et nad on saanud nende kasutamise alal piisava väljaõppe.

3.3.3. Valmisolek hädaolukorraks

Olema võimeline tuvastama potentsiaalseid hädaolukordi ja neile reageerima, olles selleks rakendanud piisavaid ja nõuetekohaseid meetmeid;

Pakkuma töötajatele regulaarseid koolitusi nii hädaolukordade planeerimise, neile reageerimise kui ka meditsiiniabi osutamise kohta.

3.3.4. Töökeskkonna tingimused

Tagama vähemalt tasuta ligipääsu joogiveele, sanitaarsõlmedele ning vajadusel puhkeruumidele või -tubadele, mis rahuldavad valdustes viibijate ja küllastajate vajadusi;

Kontakt Hannes Laaser	Publitseerimine Avalik
Kinnitamise kuupäev 02.07.2018	Kinnitanud Ave-Liis Saluveer
Dokumendi number T 19086-14 Uen	Versioon 3.0

Tagama, et tööruumid oleksid puhtad, hästi valgustatud ja eesmärgiks sobilikud.

3.3.5. Juhtumitest teatamine

Rakendama vajalikke meetmeid, et saaks teatada kõikidest tervishoiu ja ohutuse alastest juhtumitest ning neid arhiveerida ja uurida;

Teatama aegsasti Telia esindajale loodud sidekanalite kaudu kõikidest rasketest juhtumitest, õnnetustest või surmadest, mis on toimunud töökohas ning seotud Tarnija ja Telia ärisuhtega;

Tegema Teliaga koostööd ning abistama kõikide oluliste juhtumite uurimises.

3.4. Korruptsioonivastatus

Vastavalt ÜRO ülemaailmse kokkuleppe 10. põhimõttele ning OECD rahvusvahelistele ettevõtetele ettenähtud suunistele kohustub Tarnija võitlema korruptsiooni kõikide vormidega ning kohustub enda äritegevuses käituma eetilisel, evides selleks aususe, läbipaistvuse, avatuse ja seaduskuulekuse kultuuri. Tarnija on, vastavalt kehtivatele riiklikele seadustele ja regulatsioonidele, mis võivad nõuda kõrgemaid standardeid kui need, mis on sätestatud allpool (mis juhul kehtivad need standardid), kohustatud:

3.4.1. Eeskiri

Rakendama selget eeskirja kõikide korruptsioonivormide vastu, sealhulgas väljapressimine, annetuste palumine, avalike teenistujate äraostmine, erasektori esindajate äraostmine, hooletusest korruptsiooni finantseerimine, tehingut hõlbustavad maksed, nepotism, pettus ja rahapesu.

Mitte pakkuma, lubama, andma, taotlema, nõustuma vastu võtma ega vastu võtma, otsesid ega kaudseid makseid, kingitusi, mistahes sobimatuid hüvitisi, heatahtlikke või poliitilisi annetusi ega saada isiklikku või ärilist eelist mistahes avalikult teenistujalt, eraisikult, äripartnerite töötajalt, sealhulgas Telialt.

3.4.2. Korruptsioonivastane programm ja sisekontrollimehhanismid

Töötama välja ja võtma vastu läbipaistva ja auditeeritava korruptsioonivastase programmi ja nõuetele vastavad sisekontrollimehhanismid, et ennetada ja tuvastada korruptsiooni vastavalt riskianalüüsile, mis käsitleb Tarnija eripäraseid tingimusi, eelkõige Tarnijaga seotud altkäemaksu riske (st tema geograafilise piirkonnaga ja tegevusvaldkonnaga seotud riske);

Tagama, et töötajad oleksid teadlikud ettevõtte eeskirjadest ja korruptsioonivastasest programmist, võtma kasutusele koolitusprogrammid ja distsiplinaarprotseduurid. Teostama programmi tõhususe üle järelvalvet ja suurendama läbipaistvust;

Looma finants- ja aruandlusprotseduuride süsteemi ja seda rakendama, sealhulgas sisekontrollimehhanismide süsteem, mis on loodud tagama ausad ja täpsed arveraamatud, dokumentatsiooni ja aruandluse. Tagama, et seesugust aruandlust ei kasutataks altkäemaksu või selle varjamise eesmärgil. Mitte muutma ühtki sissekannet seesugusesse dokumentatsiooni, et varjata või väärtalt esitada selle aluseks olevat tehingut.

3.4.3. Kolmandate isikute nõuetele vastavus

Tagama nõuetekohase dokumentatsiooniga kolmandate isikute nõuetele vastavuse. Mitte kasutama kolmandaid isikuid altkäemaksu pakkumiseks avalikele teenistujatele või erasektori esindajatele või hooletusest korruptsiooni finantseerimiseks.

3.4.4. Läbipaistvus, huvide konflikt

Avalikustama Teliale teavet avalikes asutustes või riigiettevõtetes töötavate riigiametnikest isikute mistahes finantshuvide kohta, mis seostuvad Tarnija äritegevusega, nagu omandiõigus, isikute endi või nende perekondade või sõprade finantshuvide või ärisuhted seoses Tarnijaga;

Avalikustama Teliale teavet mistahes isiklike suhete kohta Tarnija töötajate ja Telia vahel, nagu perekonnasuhted, sugulus ja sõprus, mis võivad põhjustada huvide konflikti.

3.4.5. Õiglane konkurents ja ausus

Teostama äritegevust kooskõlas õiglase konkurentsiga põhimõttega;

Mitte osalema pakkumismahhinatsioonides või muudes mehhanismides, mis piiravad hankeolukordades õiglast konkurentsi, ega osalema konkurentidega kartellitegevustes, nagu turgude või klientide jagamine ja määramine ning hinnakokkulepped.

Kontakt Hannes Laaser	Publitseerimine Avalik
Kinnitamise kuupäev 02.07.2018	Kinnitanud Ave-Liis Saluveer
Dokumendi number T 19086-14 Uen	Versioon 3.0

3.5. Keskkond

Tarnija kohustub äritegevust teostama keskkonna suhtes vastutustundlikul ja tõhusal viisil. Tarnija on, vastavalt kehtivatele riiklikele seadustele ja regulatsioonidele, mis võivad nõuda kõrgemaid standardeid kui need, mis on sätestatud allpool (mis juhul kehtivad need standardid), kohustatud:

3.5.1. Keskkonna haldamise süsteem

Kehtestama pideval arengul ja rahvusvahelistel standarditel tugineva keskkonna haldamise süsteemi. Tarnijad, kes tegelevad tagasivõtu, taaskäitlemise ja jäätmemajandusega, peavad olema sertifitseeritud vastavalt standardile ISO 14001 või EMAS-ile.

3.5.2. Ettevaatuspõhimõte

Rakendama ettevaatuspõhimõtet, hoidudes ainete, materjalide või protsesside kasutamisest, mille puhul ollakse negatiivsete keskkonnamõjude suhtes ebakindlad.

3.5.3. Olelustersükliil põhinev lähenemine

Analüüsima enda äritegevuse keskkonnamõjusid olelustersükli vaatenurgast, sealhulgas vajadusel koostamisvahendeid ja kasutusest kõrvaldamise töötlust. Telia nõudmisel kohustub Tarnija tagasi võtma kasutusest kõrvaldatud tooted, et need taaskasutada/taaskäidelda.

3.5.4. Jäätmemajandus

Tagama nõuetekohase jäätmemajanduse ja taaskäitlema keskkonnasõbralikul ja läbipaistval viisil.

3.5.5. Järelevalve ja aruandlus

Telia nõudmisel mõõtma, uurima ja andma aru keskkonna-alasest tegevusest, protsessidest, toodetest ja teenustest läbipaistval, usaldusväärsel ja õigeaegsel moel.

3.5.6. Transport

Vähendada transpordist tulenevat keskkonnamõju seal, kus võimalik, sealhulgas seadma prioriteediks kütusesäästlikke ja madalate emissioonidega sõidukeid transpordi- ja logistikavahenditena.

3.6. Mineraalide vastutustundlik hankimine

Tarnija veendub, et tema toodetes ja tarneahelas kasutatud mineraalsed ressursid oleksid hangitud vastutustundlikul viisil. Tarnija on, vastavalt kehtivatele riiklikele seadustele ja regulatsioonidele, mis võivad nõuda kõrgemaid standardeid kui need, mis on sätestatud allpool (mis juhul kehtivad need standardid), kohustatud:

3.6.1. Eeskirjad ja nõuetele vastavuse tagamine

Kohaldatavuse korral rakendama eeskirju ja nõuetele vastavuse raamistikke, mis vastavad konflikt- ja riskipiirkondadest pärit mineraalide vastutustundlikke tarneahelaid käsitlevatele OECD hoolsuskohustuse suunistele.

3.6.2. Mineraalide tarneahelate analüüs

Võtma enda tarneahelas kasutusele vajalikud meetmed, et tuvastada komponendid, materjalid ja/või tooted, mis võivad kätkeda jätkusuutmatult kaevandatud mineraale, st kõrge keskkondliku ja/või ühiskondliku kuluga kaevandatud mineraalid, või konfliktseid mineraale, st otseselt või kaudselt relvakonfliktide finantseerimisele kaasa aitavad mineraalid, või tõsiseid inimõiguste rikkumisi ja keskkonnakahju.

3.6.3. Vastutustundlikud hankepraktikad

Edendada enda tarneahelas vastutustundlikke hankepraktikaid eesmärgiga hankida konfliktivabu mineraale ja vältida jätkusuutmatult kaevandatud mineraale;

Toetama tegevusvaldkonna asjakohaseid pingutusi võitluses konfliktsete mineraalide kasutusega ning töötama välja vastutustundlikud hanketavad.